

RIVALITATEA DINTRE FRAȚI

PSIHOLOG OCHIȘ MIRABELA CODRUȚA
IULIE 2020

“MESERIA” DE PĂRINTE

“A fi iubit în mod egal e ca și cum ai fi iubit mai puțin. A fi iubit în mod unic, pentru ceea ce ai tu special, este să fii iubit atât cât avem nevoie să fii iubit”.

A. Faber și E. Mazlish (1987)

“Meseria” de părinte este, în același timp, cea mai dificilă și cea mai ușoară meserie din lume. Responsabilitatea care apasă pe umerii părintelui este imensă. El este modelul pe care copilul îl urmează, el îi oferă acestuia condiții de viață, securitate afectivă, educație de bază etc. Practic, de modul în care părintele își îndeplinește rolul depinde viitorul copilului. Un alt factor deosebit de important în viața copilului îl reprezintă frații. Frații petrec mii de ore împreună pe măsură ce cresc, adesea se imită unul pe altul încă de la vârste foarte mici și, în cele din urmă, fac schimb de informații și de păreri (adesea conflictuale) despre zeci de subiecte.

RELAȚIILE DINTRE FRAȚI DE-A LUNGUL TIMPULUI

Pentru cel mai mare copil din familie, relațiile cu frații încep odată cu nașterea unui al doilea copil. Pentru majoritatea primilor născuți, acesta nu este un moment fericit. Nașterea unui al doilea copil este asociată cu un declin atât al gradului, cât și al caracterului pozitiv al interacțiunii mamei cu copilul mai mare (Baydar, Greek și Brooks-Gunn, 1997). Nașterea unui frate inaugurează adesea ceea ce s-a considerat mult timp un aspect îngrijorător al relațiilor dintre frații: **rivalitatea dintre frați** sau sentimentele competitive și negative dintre doi ori mai mulți frați. Inițial, un nou frate nu prea are nimic de oferit unui copil mai mare din familie. Pe la 1 an, fratele mai mic începe totuși să prezinte anumite posibilități ca partener de joacă. Când fratele mai mic sau sora mai mică împlinește 2-3 ani, majoritatea fraților petrec mult timp împreună. Odată cu dezvoltarea copiilor apar schimbări în echilibrul ori simetria interacțiunilor și a relațiilor lor.

RIVALITATEA ÎNTRE FRAȚI LA VÂRSTA ADOLESCENȚEI

Disputele fac parte din viața oricărei familii, dar conflictele între frați și surori se întâmplă să fie atât de frecvente, încât distrug plăcerea de a fi împreună. Cu atât mai mult la adolescență, ele pot lua o amploare neașteptată. La adolescență, se întâmplă ca frații și surorile să nu se mai recunoască: înfățișare, interese, precum și personalitatea se modifică, într-un timp relativ scurt. Conflictele trădează această tendință de înstrăinare și nevoia de a se confrunța pentru a stabili limite între ei, dar și pe aceea de a se lua la bătaie pentru a se redescoperi. Unii frați și unele surori cresc într-o dependență totală unii față de alții și, odată ajunși la pubertate, ei au nevoie pentru dezvoltarea lor afectivă să se “desprindă” unii de ceilalți pentru a descoperi intimitatea cu cei de-o seamă cu ei care nu fac parte din familia lor.

SFATURI

- **Nu înrăutățiți situația**

Evitați să puneți gaz pe foc comparându-vă copiii în legătură cu un subiect sau altul. Nimic nu este mai supărător pentru un copil decât să fie pus în mod sistematic în concurență cu fratele sau sora sa.

Evitați să-l dați pe unul ca exemplu pentru celălalt. De exemplu, expresii de genul iată fratele tău nu uită niciodată să-și facă temele sunt complet interzise. Și dacă îl protejăm pe mezin, îl vom proteja și pe cel mai mare de cel mic, care întotdeauna este pe cont propriu.

SFATURI

- **Învățați-i manierele în societate**

Conflictele dintre frați și surori reprezintă pentru părinți și ocazia de a-i supune pe copii regulilor de conviețuire. Mai târziu acestea le vor fi de folos, dacă vor fi nevoiți să trăiască alături de un colocatar sau în cuplu, ori să lucreze alături de cineva într-un spațiu delimitat. Însușirea acestei deprinderi presupune ceva timp.

Pentru a-i face să înțeleagă că pot discuta având păreri contradictorii, fără ca pentru asta să-i apuce crizele, gândiți-vă să organizați o dezbatere împreună cu ei, pe durata căreia îi lăsați pe fiecare în parte să-și exprime detaliat punctul de vedere.

Urmăriți să înlocuiți disputa cu o dezbatere!

SFATURI

- **Păstrați distanța**

Indiferent că conflictele îi privesc pe copiii de același sex sau nu, este necesar să îi separăm cât se poate de mult. Dacă este posibil, fiecare să aibă propria cameră. Dacă vă trimiteți copiii în tabără, nimic nu vă obligă să îi înscrieți în același grup.

Fiți siguri ca fiecare copil are îndeajuns de mult timp și spațiu pentru el însuși. Copiii au nevoie să-și facă lucrurile private, să se joace cu prietenii lor fără frați și să aibă spațiul și proprietatea lor protejate.

SFATURI

- **Fiți un exemplu pentru ei**

În calitate de părinți, veți urmări să vă îmbunătățiți propria relație de cuplu, dacă este alimentată de conflicte în curs sau latente. Căci nu rar se întâmplă ca doi copii, mai ales dacă sunt frați sau surori, să preia în mod inconștient conflictele din cuplu. Preocupați-vă în aceeași măsură de propriile relații frățești trecute sau actuale, pentru că și copiii dumneavoastră le resimt, indiferent dacă le vorbiți sau nu despre acestea, iar uneori le imită, ca și când v-ar ajuta să reflectați dincolo de aparențe.

CONCLUZII

Relațiile dintre frați sunt fluide, schimbătoare, în permanență reasezate. În diverse perioade din viață, frații și surorile se îndepărtează sau se apropie unii de alți. Noi, ca părinți, nu avem posibilitatea să le impunem copiilor noștri să aibă o relație constantă și apropiată, să se iubească.

Însă ceea ce putem face- cu pricepere și bunăvoință- este să înlăturăm obstacolele inerente din calea armoniei între frați, astfel ca, atunci când copiii sun pregătiți să se apropie, calea dintre ei să fie liberă.

Provocarea este mare. Doar atât “mare”. Nu este imposibil.

Trebuie să conștientizăm propriile sentimente, să-i ajutăm pe copii să le conștientizeze pe ale lor și, cumva, să preluăm toate emoțiile în stare brută. Să folosim în mod creativ sentimentele de derută și furie generate de rivalitatea dintre frați. Da, să le folosim pentru a deveni mai sensibili, mai responsabili, mai grijulii. Să le folosim pentru a învăța cum să trăim împreună, în pofida unor deosebiri profunde.

BIBLIOGRAFIE

- Adele Faber, Elaine Mazlish- Rivalitatea dintre frați, Editura Teora, București, 2011
- Robin Harwood, Scott A. Miller, Ross Vasta- Psihologia Copilului, Editura Polirom, Iași, 2010.
- Dr. Stephane Clerget – Ghidul adolescentului pe înțelesul părinților, Editura Minerva, București, 2011.